

[Hastrup.]

for de penge, det er i stand til at afkaste. Mon lejerne egentlig er klar over, hvor stor en del af deres leje der i virkeligheden er skat?

Det konservative folkeparti vil gerne forbeholde sig senere at fremkomme med forslag om, at ejendomsskatterne opføres særskilt på lejekvitteringerne, og at det pålægges ejerne at fordele ejendomsskatterne på de enkelte lejligheder i forhold til den vurdering, som nu er gennemført.

Jeg har nogle enkelte bemærkninger om ændringsforslagene. Vi anser det for væsentligt, at det er lykkedes at opnå tilslutning til, at tofamiliehusene fritages for bindingsforpligtelsen. Var lovforslaget blevet opretholdt i sin oprindelige form, ville det have medført ret groteske resultater for denne boligtype, som jo i forvejen må siges at være temmelig hårdt ramt af hele det restriktive system. Vi deler den opfattelse, at huslejen ikke skal kunne reguleres efter pristallet, men har også givet udtryk for betænkelighed ved et forbud mod en sådan pristalsregulerings tilbagevirkende kraft. Mange ejendomme er jo opført ud fra den forudsætning, at det var tilladt at regulere efter pristallet, og i mange lejekontrakter er pristalsklausulen det eneste forbehold. Ved nu at forbyde pristalsreguleringen også for de allerede opførte ejendomme ville disse blive bragt i en situation, der stillede dem ringere end andre ejendomme, hvor der er taget forbehold for lejeregulering inden for uopsigelighedsperioden.

Jeg havde helst set, at forbudet ikke havde fået tilbagevirkende kraft, bortset naturligvis fra bestemmelsen om, at pristalsklausuler ikke skal kunne forhøje lejen op over vurderingsniveauet. Når dette synspunkt ikke har kunnet tiltrædes, er vi dog tilfredse med, at der nu er foreslået en bestemmelse, som lignestiller oprindelige pristalsklausuler med andre former for forbehold. Var dette ikke sket, ville adskillige ejendomme være blevet bragt i

en økonomisk overordentlig vanskelig situation.

Også de øvrige ændringsforslag, der er stillet af boligministeren med tilslutning af udvalgets flertal, kan vi give vor tilslutning.

Derimod må vi anbefale at stemme imod det ændringsforslag, som er stillet af socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget. Det fremgår af mindretallets bemærkninger i betænkningen, at dets modstand mod boligforliget navnlig skyldes, at — som det hedder — hele proventet af de nævnte 8 års lejestigning uden forbehold tildeles grundejerne. „Uden forbehold“, sådan står der i socialistisk folkepartis mindretalsbetænkning. Det tør dog vel siges at være en temmelig grov overdrivelse. 1/4 af proventet skal anvendes til vedligeholdelsesarbejder til fordel for lejeren, og 2/4 skal bindes i den såkaldte grundejerfond over en lang årrække — vel over en så lang årrække, at det må betegnes som et endog særdeles håndfast forbehold. Kun 1/4 er til fri disposition. Men tør man slutte modsætningsvis? Kan man gå ud fra, at det ikke så meget er huslejestignings størrelse som spørgsmålet om, hvem den skal tilfalde, der har været afgørende for socialistisk folkeparti? I de sociale boligselskaber tilfalder huslejestigningen jo ikke private grundejere; sådanne findes ikke i disse selskaber. Strengt taget er det vel staten eller kommunen, der ejer disse ejendomme, og lejeforhøjelsen tilfalder altså det offentlige. Er det altså sådan, at socialistisk folkeparti faktisk godt kan godkende lejeforhøjelserne i disse selskaber?

Mindretallet finder, at man burde have undgået lejeforhøjelser i de ejendomme, der er opført før år 1900. Nu ved jeg ikke, hvad man skal lægge i udtrykket „generelle“, fordi vurderingen for alle ejendomme jo bygger på det princip, at der tages hensyn til hver enkelt ejendoms specielle forhold. Adskillige af de ejendomme, der er opført navnlig i tiden fra 1890 til 1900, har imidlertid en væsentlig større brugsværdi end